

گفت‌گویی صبا با عوامل فیلم مجنون

روایتی از حماسه آفرینان ملی

معصومه دهقان
گفت و گو

فیلم سینمایی «مجنون» به کارگردانی مهدی شامحمدی و تهیه‌کنندگی عباس نادران یکی از فیلم‌هایی است که به عنوان اولین فیلم کارگردان هم در بخش نگاه نو حضور دارد و هم به واسطه سوژه آن که درباره شهید مهدی زین‌الدین و در ژانر دفاع مقدس و جزو فیلم‌های محسوب می‌شود در بخش سودای سیمرغ یادبگر آثار این بخش به رقابت می‌پردازد. خبرنگار صبا به بهانه حضور این فیلم در جشنواره ۴۲ فیلم فجر با عوامل این فیلم به گفت‌وگو نشست است که در ادامه می‌خوانید.

مهدی شامحمدی:

شهید زین‌الدین قهرمانی شگفت‌آور

آشنایی شما با سینمای جنگ چگونه آغاز شد؟

سال‌های اول فعالیت‌م چند سالی در موسسه فتح شروع شد که خبر آشنایی‌ام با سینمای جنگ نیز در همین مقطع زمانی آغاز شد. برای ساخت مستندات سینمایی جنگ، دغدغه‌های زیادی داشتم، چراکه کار در این فضا برایم به شدت مهم بود. در واقع در آن مقطع زمانی با افراد نام‌آشنایی کار می‌کردم که رفاقت‌های جذابی داشتیم و موفق به ساخت آثار مهم و تاثیرگذار شدیم. بطور مثال اشخاصی چون حسین مهدویان، هادی بهروز و... همگی جزو دوستانی بودند که در این فضا مشغول کار بودند و حال نیز به صورت مستقل درگیر آثار بزرگ هستند.

بعد از ساخت آثار مستند چه شد که به سینمای داستانی علاقه‌مند شدید؟

این که بطور ناگهانی به این سمت علاقه‌مند شوم و بعد به دنبال ساخت آثار داستانی بروم، چراکه پیشنهاد سینمای داستانی همواره برایم وجود داشت و در همان سال‌های دهه ۸۰ موفق به ساخت چندین اثر تله‌فیلم شدم. در واقع می‌توانم بگویم که در آن زمان خیلی پی‌گیر و علاقه‌مند به سینمای داستانی بودم اما بعد از مدتی و پس از کار در سینمای مستند، آن قدر شیفته مستندسازی شدم که حتی چندین بار پیشنهاد ساخت فیلم داستانی را رد کردم. چراکه سینمای مستند لذت دیگری برایمان به ارمغان آورد. اما اینکه بگویم چه شد که در نهایت، اولین سینمایی داستانی‌ام با فیلم «مجنون» رقم خورد، چند دلیل داشت؛ در ابتدا می‌توانم اشاره کنم که حواشی ایجادشده در مستندسازی به شدت برایم آزاردهنده و ناراحت‌کننده شده بود، طوریکه بی‌مهری مسولین نسبت به سینمای مستند به شدت مشهود بود و اکنون نیز تاثیر این بی‌لطفی در جشنواره فجر نمایان است. لذا معتقدم که امروزه سینمای مستند نسبت به داستانی بسیار فرهیخته و روند رو به جلویی دارد اما متأسفانه عدم مدیریت در این فضا، اغلب مستندسازان را با مشکل و چالش روبرو کرده و باعث شده آن‌ها برای اشتغال و امرار معاش یا به کار در اسنپ روی آورند و یا اینکه تصمیم به مهاجرت بگیرند.

این فیلم درباره زندگی شهید زین‌الدین است، چه شد که روایت زندگی ایشان، برایتان جذاب بود؟

همواره در ساخت آثار مستند، اشخاص بزرگواری بودند که روایت و ساخت زندگیشان برایم بسیار جذاب بود. بطور مثال حسین خرازی، محمود خرازی، عباس دوران، مهدی زین‌الدین، حسن باقری، مجید بقایی و... همه از کسانی بودند که نسبت به آن‌ها بسیار ارادات داشتم و راغب بودم که اثر آن‌ها را در غالب مستند بسازم. اما نکته‌ای که وجود داشت این بود که به دلیل نبود آرشيو، مستندات، اطلاعات و... ساخت مستند این عزیزان با اختلال مواجه بود، چراکه داده‌ای در اختیار نبود. از طرفی فشار تهیه‌کنندگان و سفارش‌دهنده به مستندسازان باعث می‌شد که برخی از آنان برای امرار معاش تنها به برنامه‌سازی نازل نسبت به کاراکترها اکتفا کنند، یعنی در واقع به دلیل نبود اطلاعات به سمت تصاویری آرشیوی، مصاحبه‌های تکراری و موسیقی از قبل ساخته شده، متوسل شوند. لذا همواره تلاش‌م این بود که در آثار مستندسازی شخصیت قهرمانان، هیچ‌گاه به این سمت و سو حرکت نکنم. ساخت فیلم «مجنون» چهارمین اثری بود که برای کارگردانی به من پیشنهاد شده بود و خوب شرایط مستندسازی نسبت به قبل برایم فرق می‌کرد، چراکه نسبت بی‌مهری‌ها خسته شده بودم و از طرف دیگر، زندگی شهید زین‌الدین جزو کسانی بود که در دهه ۸۰ نسبت به ایشان بسیار پژوهش و تحقیق میدانی کرده بودم. همچنین متوجه شدم که این شهید، قهرمان افرادی چون قاسم سلیمانی، احمد کاظمی، حسین همدانی و... بوده است و همواره درباره‌اش صحبت می‌کردند و او را شگفت‌آور می‌دانستند. در نهایت مصمم شدم که حتماً این اثر را بسازم.